

Sygn. akt II CSK 190/14

POSTANOWIENIE

Dnia 14 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa K. D.

przeciwko Gminie S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 14 października 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 7 listopada 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.800,-
(jeden tysiąc osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód K. D. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 7 listopada 2013 r., oddalającego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 23 kwietnia 2013 r., którym oddalono powództwo w części powyżej kwoty 53.821, 56 zł z odsetkami z tytułu zapłaty za wykonanie dodatkowych robót budowlanych, wykraczających poza zakres robót objętych umową zawartą w reżimie prawa zamówień publicznych.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Cel ten może być osiągnięty jedynie poprzez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających jego realizację. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i jego rolą nie jest korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej sprawie, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy w złożonej skardze kasacyjnej wskazano i należyście umotywowano przesłanki wynikające z art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania jeżeli spełniony jest ten wymóg przynajmniej w odniesieniu do jednej z nich.

W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, który umożliwiać ma ocenę, czy w danym wypadku wskazane przyczyny zachodzą. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania kasacyjnego jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powód oparł na przyczynach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. podnosząc, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne i potrzeba wykładni przepisów w zakresie zbiegu roszczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia z roszczeniem o zapłatę za roboty budowlane na podstawie umowy zawartej w oparciu o przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych.

W ocenie Sądu Najwyższego powyższe przyczyny nie usprawiedliwiają przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanej do rozpoznania.

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale i innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m. in.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., II PK 3/08, nie publ.; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.). Ma to być zagadnienie nowe, o charakterze rzeczywistym i konkretnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji.

Odwołanie się do przyczyny istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., wymaga wskazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi wątpliwości, nie doczekał się wykładni, bądź jest ona niejednolita, skutkując wydawaniem odmiennych rozstrzygnięć w zbliżonych stanach faktycznych, ponadto wyjaśnienia przyczyn powodujących, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 8 lipca 2008, I CSK 111/08; z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11; z dnia 4 kwietnia 2012 r., III SK 39/11; z dnia 26 kwietnia 2012 r., III SK 43/11, nie publ.).

Tymczasem, jak wynika z uzasadnienia rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji, przyczyną oddalenia apelacji (a przedtem powództwa w części wykraczającej poza kwotę uznaną przez pozwanego) było ustalenie, że strony przewidziały szczególny tryb i formę zawierania umowy o roboty dodatkowe pod rygorem nieważności (§ 9 ust. 3 i 4 umowy), który z przyczyn leżących po stronie powoda nie został zachowany, ponadto brakowało przesłanki rażącej straty umożliwiającej podwyższenie wynagrodzenia ryczałtowego w oparciu o art. 632 k.c. Z tych właśnie względów za niedopuszczalne uznał Sąd przejście na reżim rozliczeń opartych na zdarzeniu prawnym polegającym na bezpodstawnym wzbogaceniu. Już tylko z tych względów wskazane zagadnienie nie może mieć znaczenia dla rozstrzygnięcia przedmiotowego sporu.

Dodatkowo podnieść należy, że problemy prawne dotyczące dopuszczalności dochodzenia zapłaty za wykonanie dodatkowych robót budowlanych w oparciu o różne podstawy prawne, w tym zbieg roszczeń, wykładnia relewantnych przepisów prawnych wielokrotnie były przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2011 r., III CSK 143/10, z dnia 7 lutego 2013 r., II CSK 248/12, z dnia 21 lutego 2013 r., IV CSK 354/12, z dnia 18 września 2013 r., V CSK 436/12, z dnia 5 grudnia 2013 r., V CSK 2/13) i nie zachodzi potrzeba ponownego zajęcia stanowiska w tym przedmiocie.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono, w myśl zasady odpowiedzialności za wynik sprawy, na podstawie art. 98 § 1 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 12 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu - jedn. tekst: Dz. U. 2013 r., poz. 490).